כשברח ומעמא דברח הא לא ברח קנסינן

למוכר 🌣 ונקנסיה ללוקח לאו עכברא גנב אלא

חורא גנב ואי לא עכברא חורא 🐵 מאי

קעביד מסתברא כל היכא דאיכא איסורא

התם קנסינן: מתני' מהמקדש בערלה

בכלאי הכרם בשור הנסקל ובעגלה ערופה

בצפורי מצורע ובשער נזיר ופמר חמור ובשר

בחלב וחולין שנשחטו בעזרה אינה מקודשת

מכרן וקידש בדמיהן מקודשת: גמ' בערלה

מנלן ידתניא יערלים לא יאכל אין לי אלא

איסור אכילה יהנאהס מנין שלא יהנה ממנו

ולא יצבע בו ולא ידליק בו את הנר ת"ל

וערלתם (את) ערלתו לרבות את כולם:

בכלאי הכרם: מנלן יאמר חזקיה יאמר קרא

יהיה פן תקדש בת אשר בא חוקר אש בי יהיה

קדש אי מה קדש תופם את דמיו ויוצא לחולין

אף כלאי הכרם תופם את דמיו ויוצא לחולין

אלא מחוורתא כדחזקיה: שור הנסקל "מנין

ירתניא יממשמע שנאמר יסקול יסקל השור יסקל השור י

איני יודע שנבילה היא ונבילה אסורה באכילה מה ת"ל לא יאכל את בשרו מגיד

לך ישאם שחמו לאחר שנגמר דינו אסור

באכילה בהנאה מנין ת"ל ובעל השור נקי

מאי משמע שמעון בן זומא אומר כאדם

שאומר לחבירו יצא פלוני נקי מנכסיו ואין לו

בהם הנאה של כלום יממאי דהאי לא יאכל

את בשרו להיכא דשחים לאחר שנגמר דינו

הוא דאתא דילמא היכא דשחים לאחר

שנגמר דינו שרי יוהא לא יאכל היכא

דמָקליה מיסקל הוא דאתא וכדר' אבהו א"ר

אלעור ∞דא"ר אבהו א"ר אלעור יכל מקום

שנאמר לא יאכל לא תאכל ולא תאכלו אחד

איסור אכילה ואחד יאיסור הנאה עד

שיפרט לך הכתוב כדרך שפרט לך ©בנבילה הני מילי היכא דנפקא לן איסור אכילה מלא

יאכל הכא איסור אכילה מסקול יסקל נפקא

דאי ס"ד לאיסור הנאה הוא דכתיב נכתוב

קרא לא יהנה אי נמי לא יאכל את בשרו

למה לי אע"ג ∘דשחמיה כעין בשר אסור

מתקיף לה מר זומרא ואימא ה"מ היכא דבדק

צור ושחם בה דמיחזי כסקילה אבל שחמיה

בסכין לא מידי סכין באורייתא כתיב ועוד

יתניא יבכל שוחמין בין בצור בין בזכוכית ייתניא

בין בקרומית של קנה והשתא דנפקא לן

איסור אכילה ואיסור הנאה תרוייהו מלא

יאכל האי בעל השור נקי למאי אתא להנאת

עורו סלקא דעתך אמינא לא יאכל את

בשרו כתיב בשרו אסור ועורו מותרי ולהגך

יתנאי דמָפּקי ליה ִיהאי בעל השור נקי לחצי

כופר ולדמי ולדות הגאת עורו מגא להו" מאת בשרו את המפל לבשרו ואידך

ל) גיטין מה. ע"ש ערכין
ל. ע"ש, ב) נדרים מו:,
ג) ע"ו נד: סב., ד) מ"כ

פרשת הדושים פרשה ג פסחים

בפסחים ובב"קן, ו) חולין קטו. t) [נ"ל מנלן], **ח**) מכילתה פ' משפטים פרשה י פסחים

כב: ב"ק מא., ט) [בכת"י נוסף: הכתוב, וכ"ה בפסחים

ובב"ק], י) [בכת"י: וממאי],

ל) [ל"ל והאי], ל) [בכת"י נוסף: דאסור בהנאה. וכ"ה

בב"ק], מ) פסחים כח: ע"ש

ב"ק מא. חולין קיד:, נ) [ל"ל איסור הנאה במשמע עד כו' וכ"א בשאר המקומות], **ס**) ע"ז

כ. ע) ובכח"י: חט"ג דטבדיה

כעין בשר דשחטיה אסור, וכ"ה בב"ק], **פ**) חולין טו: ע"ש

ב"ק מא: ע"ש, \$) [בכת"י נוסף: קמ"ל. וכ"ה בב"ק], ק) מכילתא פי משפטים פרשה

נ כ) ו״האי״ ליחא בדפו״ר.

וכ"ל בכת"ין, ש) [בננו משן נפקא להו, וכ"ה בב"ק], ש) [דף יי" דרכות לו

(מ.], א) [ע" ברכות לו ע"ב], ג) [דברים יד, כא], (ג) [ע" פסחים כא סוע"ב],

ד) ו״התס״ יש למחוק. רש״שן,

בדפו"ר, ורש"ל הגיה לפירוש

ר"ו, ז) [בדפו"ר: דקנסי, וצ"ל דקנסינן], ה) [בדפו"ר: וכשאמי, וצ"ל וכשאומרים],

ט) [בדפו"ר נוסף: הן. ול"ל שאיסורי הנאה הן], י) [ל"ל קידושי טעות], כ) [לקמן

ע"ב ד"ה מניןן, כ) ונדל"ל

בערלהן. ם) ונדנ"ל לאוכוחין.

ע) [ועי' תוס' חולין ד ע"ב ד"ה מותר מיד],

קםג א מיי׳ פ״ה מהל׳ אישות . מח טוש"ע אה"ע סי' כח סעי' כא כב:

ב מיי׳ פ״י מהל׳ מאכלות אסורות הל׳ ט סמג לאון קמד טוש"ע יו"ד ס" רלד ס"א: קסה ג מיי שם הל"ו סמג

לאוין קמה טוש"ע יו"ד סי' רצו ס"ג: קםו ד מיי׳ שם פ״ד הל׳ כב

סמג לאוין קמה: קסו ה מיי שם פ״ח הלט״ו קבר זה נייי שם פ״ח הנט״ו סמג לאוין קלט: קבח ו מייי פ״א מהלי שחיטה הלי"ד סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי" ו

מניי א:

## תורה אור השלם

ו. וכי תבאו אל הארץ וּנְטַעְתֶּם כָּל עֵץ מַאֲכָל וַעַרְלְתָּם עָרְלָתוֹ אֶת פִּרְיוֹ וַעַרְלְתָּם עָרְלָתוֹ אֶת פִּרְיוֹ שנים יהיה לכם ָעַרלִים לא יַאָבַל:

.2. לא תורע בַּרְמִּךְּ בִּלְאָיִם בּן תִּקְדֵּשׁ הַמְּלֵאָה הַזֶּרֵע אֲשֶׁר תִּוְרָע וּתְבוּאַת הַכָּרֶם: דברים כב ט

ז. וכי יגח שור את איש או ט וְבּיִצְּחִ שּׁחּוּ בֶּּוֹנְאִישׁ אוּ אֶת אִשְּׁה וְמֵת סְקוֹל יִּסְקֵל הַשׁוֹר וְלֹא יֵאָבֵל אֶת בְּשְׁרוֹ וּבַעל הַשּׁוֹר נְּקִי: שמות כא כח

מוסף רש"י . לאו עכברא גנב אלא אורא גנב. עכבר הגונג ומניח בחור, אם לא היה לו חור להניח בו לא היה גונב, הלכך חורא קא גניב ליה (ערבין לי). חור הכותל שהעכבר נכנס למוכו ונילול מפני רודפיו (גיטין מה.). מכרן וקידש בדמיהן מקודשת. ללח מיחפחי באיחורא וממונא הוא מעשטי במיסורתי וננמונמי הזמ אע"ג דאיהו אסור לאתהנויי מינייהו מיהו ההיא הנאה מטיא ליה ע"י ערלה אבל איהי (האשה) לא מערלה קא מטיא לה, ודוקא קידושי אשה אבל איתהנויי מינייהו מדרבנן אסור לינויטקיי מילייטו מוזיכן מסור (ע"ד נד:). ולא יצבע בו. כגון בקליפי אגחים שהשומר אסור משום ערלה כפרי עלמו (פסחים כב:). ולא ידליק בו את הנר. כגון נשמן של ערלה (שם). שאם שחטו לאחר שנגמר דינו. והכי אמר קרא מקול ימקל השור וא וא מקל אחף על פי כן לא יאכל את בשרו (פחחים כב:). דהכי משמע קרא משבא שור לידי סקילה יסקל ושוב לא יאכל את בשרו (ב"ק מא.). נקי מנכסיו. חסר (נדה לא:). דסקליה מיסקל. יאתא לא יאכל לאוסרו בהנאה וחתת כח יחכת כחוקרו בכוחה הוכדי ווכדי מבעיל ליה לדרשה אחריתי, לחלי ליה לדרשה אחריתי, לחלי כופר ולדמי ולדות כדלקמן (ב"ק שם). עד שיפרט לך הכתוב. שהוא מותר בהנאה, שפרט לך בנבלה. על פי שלא כתג לך שאף על פי שלא כתב לך אלא לא תאכל הולרך לפרש בה היתר הנאה, הא כל מקום שלא פירש לך בו היתר הנאה, שלא פירש לך בו היתר הנאה, פסחים כא: וב"ק מא.). מילי. דמפיק קרא לאיסור הנאה בלשון אכילה, היכא דנפקא לן איסור אכילה מלא יאכל. חגב דמורי לן נמי אאכילה מפיק ליה בלשון אכילה, אבל הכא דאכילה נפקא שניטה, מכני הכם דמפינה פקת לן מסקול יסקל, אי להנאה גרידתא אחל לכתוב לא יהנה, אי גמי. אפילו לדידך לכתוב לא יאכל. ותו לא, את בשרו למה לי. אלא לא

בשברח. פי׳ ההיא דאין לוקחין ענדים: הא לא ברח קנסינן למוכר. כמו ההוא דלעיל דאמר יחזרו דמים למקומם שהוא קנסא למוכר שרולה למכור בהמתו

חוץ לירושלים דקנם הוא כשתחזור לו: ונקנסיה ללוקה. פירוש שיאכל כנגדו בירושלים ולא

יתבטל ולפירוש ר"מ פריך שפיר שהמעות שביד המוכר יולאין לחולין על ידי הלוקח אבל לפי׳ ריב״א קשה מאי פריך אדרבה מוטב לקנום המוכר להוליא איסור מידו מלקנום הלוקח וישאר האיסור ביד המוכר כלומר המעות שלה נתחללו ושמה יאכלם חוץ לירושלים דכסבור נתחללו וי״ל דלדידיה הכי פריך וליקנסיה ללוקח שילך לבית המוכר≈ ויאמר לו המעות שהן קדושין בידך תהא קדושתן על אלו ואז ילאו לחולין: מםתברא כל היכא דאיכא

איסור קנסינן ליה. פירוש והיינו המוכר שהרי המעות דמעשר ברשותו הוי קיימא ולפיכך קנסו ליה שיחזרו דמים למקומם והיינו שלא מכר בהמתו וזה דוחק לפירוש ריב״א דפירש דלעולם המעות שביד המוכר קדושים מקדושת מעשר ולריך להעלותן לירושלים ח״כ אדרבה זכות הוא לוב מהאש דאמרן יחזרו דמים למקומם דטוב לו שיחזור לו בהמתו מלהעלות דמיו בירושלים אבל לפירוש הר"ם ניחא אך זה קשה לפירוש הקונטרס לעיל דפי׳ גבי אבל מתכוין להוליא מעות מעשר שני לחולין דהמעות יצאו לחולין והבהמה קדושה ועלה קאמר יחזרו דמים למקומם ואם כן לפי סברא זו הוי ליה למקנסיה ללוקח למימר דיאכל כנגדו בירושלים שהרי האיסור הוא בידו דהיינו בהמה אבל לפירוש י [ריב"ח] ניחא שהרי האיסור הוא ביד המוכר ואם תאמר לעיל דקאמר גמרא "דקנסוהו ללוקח ויאכל כנגדן מאי קנס הוא זהג כי נמי אמר יחזרו דמים למקומם לריך הלוקח להעלות המעות לירושלים וי"ל דהקנם הוי מזה דמסתמא לקח הבהמה ביוקר ממעות מעשר שני ליפטר עלמו מלעלות לירושלים ח וכשנאמר לו שיאכל כנגדו בירושלים והמקח יהיה שלו יהיה לו הפסד גדול בלקיחת

הבהמה שלקח: המקדש בערלה בו' אינה

מקודשת. לפי שאיסור הנאהש וא״ת אמאי אינה מקודשת הא שרי ליהנות ממנו שלא כדרך הנאתו כדאמר בפ׳ כל שעה (פסחים דף כד:) ויש לומר בכאן מיירי דליכא שוה פרוטה אלא כדרך הנאתו אי נמי יש לומר דמיירי שפיר דאיכא שוה פרוטה אף שלא כדרך הנאתו מ״מ כיון שהחשה סבורה שיש לה ליהנות דרך הנאתן ואינו כן לא סמכה דעתה והוי <sup>6</sup> מקח טעות

ואם תאמר ואמאי לא חשיב בהך מתני׳ פיגול ונותר וטמא ויש לומר דבקדשים לא קא מיירי והא דלא חשיב חמץ בפסח משום דקסבר כרבי יוסי הגלילי דשרי בהנאה בפרק כל שעה (שם דף כג.) והא דלא חשיב עבודת כוכבים משום דלא שייך למיתני ביה מכרן וקידש בדמיהן מקודשת שהרי עבודת כוכבים תופסת דמיה י ושביעית אחר הביעור:

כשברת. המוכר שהדמים בידו: ומתמהינן הא לא ברח קנסינן למוכר: אלא חורא גנב. אלמלא חור שהעכבר מלניע גניבתו שם לא היה גונב: חורא מנא ליה. מאין לו הגניבה: בותבר' המקדש בערלה כו'. דכולהו איסורי הנאה נינהו כדיליף לה בגמרא:

מכרו והידש בדמיהם מקודשת. דחין הדמים נתפסין באיסור כדיליף לקמןם: גבו' מנון. שאסורה בהנאה: מנין שלה יהנה ממנו. כגון שלה ילטבע בו בפירי הראוי לילטבע בו כגון קליפי אגוזין ושומר לפירי אסור כפירי ה: ולה ידליק בו הת הנר. כגון מן השמן: אף כלאי הכרם סופם אם דמיו. אלמה תנן במתני׳ מכרן וקידש בדמיהם מקודשת אלמא אין אוסרין את דמיהם: שהוא נכלה. הואיל וסקלו ונבלה כבר למדנו מלא תאכלו כל נבלה (דברים יד) שאסורה באכילה: מגיד דאם שחטו כו'. ותרתי אשמועינן קרא סקול יסקל השור ואם נשחט לא יאכל: **להיכא** דסקליה מסקל. ולאסריה בהנאה אתא דלא יאכל משמע איסורי הנאה כדרבי אבהו דמנבילה ולאז נפהא לו בה איסור הנאה שהנבלה פרט בה הכתוב היתר הנאה ולהכי כתיב בדידיה בהדיא לא יאכל ולא פרט אחריו היתר ובעל השור נקי לדרשא אחרינא אתא לחלי כופר ודמי ולדות כדלקמן: עד שיפרט לך הכחוב. דמדאינטריך לפרש בנבילה לגר אשר בשעריך תתננה ואכלה ט למשרייה בהנאה ולא נכתב בו אלא לא תאכלו ש"מ לא תאכלו איסור הנאה הוא ובפסחים (דף כב.) פרכינן עלה טובא: לגר בנתינה ולעובד כוכבים במכירה ל"ג במילתיה דרבי אבהו דאי הוה סבירא ליה דברים ככתבן דוקא תו לא מלי יליף מיניה דהיכא דלא פרט היתר ליתסר דהאי דובלה לאו אתא להיתר הנאה אלא לאשמועינן דחילופא אסורם: ה"מ. דשמעינן איסור הנאה מלשון אכילה היכא דנפקא לן איסור אכילה מיניה דכיון דמבעי ליה נמי לאזהורי אאכילה כלל כל הנאות בלשון אכילה דילפינן מנבילה די התם דלא יאכל איסור הנאה נמי משמע אבל הכא דאיסור אכילה מקרא אחרינא נפיק ולא הולרך זה אלא להנאה למה לי לאפוקי הנאה בלשון אכילה ליכחוב לא יהנה אלא ודאי לאכילה גופיה אינטריך ולהיכא דשחטיה: אי נמי לכסוב לה יהכל. ולשתוק את בשרו למה לי: כעין בשר. ששחטו: ואימא ה"מ. דאשמעינן קרא דאפילו שחטו אסור היכא דבדק לור ושחט בה דסקילה היא דמנבלה לא מצי נפיק דלאו נבלה הוא אבל שחיטת סכין לח: מידי סכין כתיבח באורייםא. אלל שחיטה וכיון דהכי

חנאי דמפקי ליה להאי ובעל השור את נקי. בב"ק (ד' מא:): לחלי כופר. שאם הרג את האדם נקי מחלי כופר ואע"ג דמועד משלם כופר שלם לא אמרינן תם ישלם חלי כופר כי היכי דגבי מקין משלם חלי מק: ולדמי ולדום. אם נגף אשה

הרה ויצאו ילדיה אינו משלם דמי ולדות לבעל כמו שהאדם

הוא כי שחטה נמי בצור לאו סקילה היא אלא שחיטה ואסר לך הכתוב בשרו והוא הדין סכין: ולהנך

הנוגף משלם כדכתיב (שמות כא) ענוש יענש וגו': ולא ידליק. מאותן פירות שמדליקין בהן. את מצרין שלא יצבע בו. אע"ג דאמרינן לא יהנה אנטריך לאטרין שלא יצבע בו. אע"ג דאמרינן לא יהנה אנטריך לאטמועינן שלא ידליק דסלקא דעתך דשרי משום לאטמועינן שלא ינצע דס"ד דשרי משום דחזותא לאו מילתא היא<sup>6</sup> ואינטריך לאשמועינן שלא ידליק דסלקא דעתך דשרי משום דמכלה אותו קמ"ל דאסור בכל ענין וכדרך הנאתו אבל שלא כדרך הנאתו שרי. ווע"ע היטב חוס' ב"ק קא. ד"ה ולא יגפטן ש:

הנהות הב"ח (ל) גם' חורל (מלי קעביד) תל"מ ונ"ב ס"ל מנא ליה:

## מוסף תוספות

א. מאחר שהמוכר בפנינו. מוס' הרא"ש. ב. טיבותא היא לגבי משום טירחא דאורחיא. דמים למקומן. תוס' רשנ"י.

## תום' ר"י הזקן יי הא לא ברח. בתמיה. חורא. חור שהעכבר מצניע שם

גנבתו. מנא ליה. מאין לו הגנבה. מתנ". י) בעגלה.

כל הני אסורין נינהו. מכרן.

עבר ומכרן מותרין שהדמים ולפום מסקנא דנדרים פרק השוחפים ומז. רו אע״פ שאין תופסין דמיהן אסור לכתחלה לקדש בהם את האשה, דבעינן התם אי חלופין כגדולים דמי או לא, ובעי ¢) לאודוחי ממתני דתנא מכרז וקדש בדמיהז דמי, ודחי הכא נמי לכתחלה הוא דלא הא דיעכד עכד. הפרש בין קדושין . ושאר הנאות כדמשמע הד בע"ז פרק ר' . ובריש השוכר שלא כדברי רש"ג) [ר"ש] שכתב בפרק ר' ישמעאל [ע"ז נד, ב ר' ישמעאל [ע"ז נד, ב' ד"ה למעוטי ע"]. גמ'. לא י"ה למעוטי ע"ן שלא יצבע יהנה. כגון שלא יצבע יהנה. כגון שלא יצבע מהפירות שעושים מהם צבע.

בשר שחוטה בהכשר אסור באכילה ובהנאה, דהשתא אלטריך ליה לקרא לאפוקי בלשון אפילה (ב"ק שא.). ואימא הגי מילי. דאסור אם שחטו, היכא דבדק צור. דהייט כעין סקילה באבנים (שם שא.). מידי סכין באורייתא כתיב. שתהא שחטתו חשובה להסיר יותר משחטת לור (שם). בקרומית. ללע של קנה (חודין שו:). תרוייהו מלא יאכל. כר׳ אבהו להיכא שחטיה וכל שכן להיכא דסקליה (ב"ק שא.). ולהגך תגאי. דבב"ק פרק שור שנגח (שא.). דמפקי ליה. להא נקר לדה מלא יאכל. כר׳ אבהו להיכא שחטיה וכל שכן להיכא דסקליה (ב"ק שא.). ולהגך תגאי. דבב"ק פרק שור שנגח אם הרה וילאו ילדיה (פטחים בב:).